

הישן תחת המטה

פרק שני

סוכה כז.

בט א ב מ"י פ"ו מהל'
סוכה הלכה ז סמג
עשין מנ' טו"ש"ע א"ח סי'
תרגו סעף ג:

הכי גרסינן נימא תיהוי תיובתיה דרב יוסף. דאמר לעיל^(א) תרמי
תלת: ואביי. דאמר^(ב) כדטעיס צר צי רצ דהיינו כצילנה דכצילנה
אוכל הנאכל בצליעה אחת הוא כדאמר^(ג) צפ' צתרא דיומא (ד' פ:).
מכל האוכל אשר יאכל: הא כביצה בעי נטילת ידים וברכה.
אבל סוכה אפי' כצילנה נמי לא:

ואמרו העלום לסוכה. צפ' צתרא דיומא (ד' עט.) מיימי
מתני' דהכא צהאי ליטנא לא מפני שהלכה כן אלא
שרצו להחמיר על עמנן וכשנתנו לר' לזוק כו' היינו משום דמתרלינן
מתניתין הכי מיימי לה הש"ס כאלו משנתנו שניה כן:

בתני' י"ד סעודות. צגמרא
מפרש טעמא: אין לדבר קצבה. אם
רצה להתענות אין לנו זקוקין לו אלא
אם יאכל לא יאכל חוץ לסוכה: חוץ
מז"ל י"ט הראשון. שאינו ראוי
להתענות כדילין צגמרא: יש"ס.
סעודתו זאת צ"ע האחרון צשמיני
עזרת ואע"פ שאינו צסוכה וצגמרא
פריך עלה: **גמ'** מכאן ואילך
רשות. דהכי ילפינן לה צפ' צתרא
דפסחים (ד' פ: ק.) ששת ימים תאכל
מנות וציוס השציעי עזרת מה שציעי
רשות אף ששה רשות לפי שהשציעי
צכלל שצעת ימים תאכל מנות (ה)
וינא מן הכלל ללמד שאכלת מנות
האמור צו אינו חוצה אלא אם צאת
לאכול תהא אכילתך מנה ולא חמץ
ולא ללמד על עצמו ינא אלא ללמד
על הכלל כולו ינא: והתם גופיה
מוגלן. לילה הראשון מיהא חוצה:
והאמר ר' אליעזר י"ד סעודות חייב
אדם לאכול בסוכה. וכיון דציוס^(א)
אחרון לאו צסוכה ימיצ ואם יש צ
זה לשם מנה עוצר על צל
תוסף^(ב) מאי השלמה לסוכה אינא
הכא: אמר בירא. שם חכס:
חזר בו ר' אליעזר. אכל חכמים
לומר שאין לדבר קצבה ואם רצה
להתענות יתענה חוץ מלילי יום
טוב הראשון וזהו מיהא פליג
עליהו דקסצר יש לה תשלומין כמו
שיש תשלומין לקרצנות יום ראשון
אף צ"ט האחרון^(ג): איצימא בריפתא.
כלומר תאמר שסעודת י"ט האחרון
שהוא סועד צלחם ולפתן ולורכי
הסעודה תהא תשלומין לראשון:
סעודתא דיומיה קאביי. ומאי היכר
יש כאן שמהא לשם סעודה ראשונה
הלא דרכו לסעוד היום: במיני
תרגימא. לאחר שקילק יצאו פרפראות
ומעדנים לפנינו כגון פירות וכסנין
וקפלוטות מנושלות: תרגימא.
פרוגנו"ס: תניא נמי הכי. דצהכי
הויא סעודה לאשלומי ואע"פ שאינו
חוזר וקוצע עצמו לאכול שמי סעודות
של לחם וצצר: אם השלים בו.
וכ"ס אם קצע סעודה שניה צלחם
וצצר: אפוטרופוס ש"ל אנריפס.
ממונה על שלו ורצ ציתו שקורין
שקל"ק: מהו שאוב"ל סעודה אחת
ביום. צסוכה ואפטר: פרפראות.
מיני מעדנים הפותחים את
צני מעיים להיות לצו משוך
שאינא מסוכה לסוכה. לאכול ולשן
היום צו ולמחר צו: ביט"ל
מוצתה ש"ל ראשונה. אפי' ימים
שעצרו עליו צצר איצדן למפרע
ואינו מנה כדילין לקמן שצריך
לישצ כל ז' צסוכה אחת:

הא כביצה בעי נט"י לאביי. ולא מישתי צמפה דמייסינן דלמא

נגע דמסיק פ' כל הצער (חולין ד'
ק:) ומיהו תימנה דהא ר' לזוק כהן
היה כדפריש"י^(א) וא"כ אפי' כצילנה שרי
צמפה צלא נט"י כדאמר שמואל התם
התירו מפה לאוכלי תרומה ולא
התירו מפה לאוכלי טהרות^(ב):

תשבו בעין תדורו. צירושלמי^(א) ילין צגורה שוה נאמר

כאן תשצו ונאמר להלן ופתח אהל
מועד תשצו יומם ולילה שצעת ימים
מה ישיצה שנאמרה להלן עשה צה
את הלילות צציימים אף ישיצה האמורה
כאן עשה צה לילות צציימים וטעמא
דרצנן מפרש ר' יוחנן צסם רצי
ישמעאל נאמר חמשה עשר צפסק
ונאמר ט"ו צחג מה ט"ו הנאמר
צפסק לילה הראשון חוצה ושאר
כל הימים רשות אף ט"ו הנאמר צחג
לילה הראשון חוצה ושאר כל הימים
רשות צצרייא צעו אי מה להלן עד
שיכנס למנה כשהוא תאזה אף כאן עד
שיכנס לסוכה צתאזה ר' זירא צעי
אי מה להלן עד שיאכל כזית דגן מנה
אף כאן עד שיאכל כזית דגן צסוכה:
אי בעי אביי ואי בעי לא אביי.
כלל דאי אכיל חייב לאכול
צסוכה כדאמרין לעיל ומשמע הכא
דצ"ט לא הוי חוצה ואי צעי לא
אכיל כלל חוץ מלילי י"ט הראשון ולפי
זה אם טעה ולא הזכיר של י"ט
צצרכת המזון אינו צריך לחזור והא
דאמר^(א) פ' שלשה שאכלו (צרכות ד' מ:)
צצמות וי"ט דלא סגי ליה דלא אכיל
אם טעה חוזר לא מיתוקמא אלא
צלילי י"ט הראשון של פסק וצלילי
י"ט הראשון של חג והא דאשכחן
צפ' צ' דצילנה (ד' טו: וצ' אלו
דצרים צפסחים (ד' ס: גצ' י"ט
חלקהו חציו לה' וחציו לכס חציו
לאכילה וחציו לצית המדרש דצרי
ר' יהושע אפטר צצירא ופירי דאין
צהן צצרכת המזון ולא צעי הזכרת
י"ט אכל לילי י"ט הראשון של חג
לא סגי צלא פת כיון דילפינן מחג
המנות אע"ג דלר' אליעזר אמרין
צשאר ימים אם השלים צמיני
תרגימא ינא^(ב): **והא א"ר אליעזר**
י"ד סעודות חייב אדם לאכול בסוכה.
הא דמשלים צ"ט האחרון פריך
דליכא סוכה: **חזר** בו ר' אליעזר.
אכל חכמים לומר שאין לדבר קצבה

ואמרו העלום לסוכה וכשנתנו לו לרבי צדוק
אוכל פחות מכביצה נטלו במפה ואכלו
חוץ לסוכה ולא בירך אחריו הא כביצה בעי
סוכה לימא תיהוי תיובתיה^(א) דרב יוסף
ואביי דילמא פחות מכביצה נטילה וברכה
לא בעי הא כביצה בעי נטילה וברכה:
בתני' רבי אליעזר אומר ארבע עשרה
סעודות חייב אדם לאכול בסוכה אחת
ביום ואחת בלילה *וחכ"א אין לדבר קצבה
חוץ מלילי יו"ט ראשון של חג בלבד^(ב) ועוד
אמר ר' אליעזר מי שלא אכל [לילי^(א)] יום טוב
הראשון ישלים לילי יו"ט האחרון של חג
וחכמים אומרים אין לדבר תשלומין ועל
זה נאמר^(א) מעות לא יוכל לתקון וחסרון
לא יוכל להמנות: **גמ'** מ"ט דר' אליעזר

תשבו^(א) בעין תדורו מה דירה אחת ביום ואחת
בלילה אף סוכה אחת ביום ואחת בלילה ורבנן
צכדירה מה דירה אי בעי אכיל אי בעי לא
אכיל אף סוכה נמי אי בעי אכיל אי בעי
לא אכיל אי הכי אפי' ליצי יום טוב ראשון
נמי א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק
נאמר כאן חמשה עשר ונאמר חמשה עשר בחג.
המצות מה להלן לילה הראשון חובה
מכאן ואילך רשות אף כאן לילה הראשון
חובה מכאן ואילך רשות והתם מוגלן אמר קרא
בערב תאכלו מצות הכתוב קבעו חובה:
ועוד א"ר אליעזר: והא א"ר אליעזר ארבע
עשרה סעודות חייב אדם לאכול בסוכה
אחת ביום ואחת בלילה אמר בירא א"ר
אמי חזר בו ר' אליעזר משלים במאי אילימא
בריפתא סעודה דיומיה קא אכיל אלא מאי
ישלים ישלים במיני תרגימא תניא נמי הכי
אם השלים^(א) במיני תרגימא יצא **שאל**
אפוטרופוס של אנריפס המלך את רבי
אליעזר כגון אני שאינו רגיל לאכול אלא
סעודה אחת ביום מהו שאוכל סעודה אחת
ואפטר אמר לו בכל יום ויום אתה ממשך
כמה פרפראות לכבוד עצמך ועכשיו אי
אתה ממשך פרפרת אחת לכבוד קונך
ועוד שאלו כגון אני שיש לי שתי נשים
אחת בטבריא ואחת בצפורי ויש לי שתי
סוכות אחת בטבריא ואחת בצפורי מהו
שאצא מסוכה לסוכה ואפטר אמר לו לא
שאני אומר כל היוצא מסוכה לסוכה בטל
מצותה של ראשונה תניא ר' אליעזר אומר
אין

ואם רצה להתענות יתענה חוץ מלילי י"ט הראשון וצהא מיהא פליג
עליהו דקסצר יש לה תשלומין כמו שיש תשלומין לקרצן י"ט ראשון
אף צ"ט אחרון כך פ"י צקונטרס וליטנא דישלים ואם השלים לא
משמע כלל לשון תשלומין אלא לשון השלמה^(א) תשצון של י"ד סעודות
ועוד כיון דממנה ילפינן לא מצין שיהא תשלומין למנה של לילה
י"ט הראשון של חג כמו גצי מנה והכא אמר^(א) דישלים צמיני
אליעזר צסעודה אחת לכך נראה לפרש חזר צו ר' אליעזר
ממה שהיה מצריך סוכה ולעולם י"ד סעודות צעי וצירושלמי^(א) משני אמר ר' אחא למנה חשונה^(א) כלומר לכתחילה צריך לאכול צסוכה
ואם לא אכל משלים צמיני צלא סוכה: **במיני** תרגימא. פ"י צקונטרס כגון פירות וכיסנין וקפלוטות מנושלות ואי אפשר לומר
כן דהא רצה מסיק פ' ח' דיומא (ד' עט: וס:) דפירי לא צעי סוכה ודייק מהכא ואי ס"ד פירות צעי סוכה לישלים צפירות ודחי
צאתרא דלא שכחי פירות ואיצעי אימא מיני תרגימא נמי מיני פירי נינהו מ"מ משמע דאי פירי לא צעי סוכה אין השלמה מועלת צפירות ומיני
תרגימא הוו כגון צצר ודגים ושאר דצרים שמלפתין צהן את הפת ואין ללמוד מכאן שיעילו מיני תרגימא להשלים שלש סעודות של שצת דשאני
התם דילפי^(א) (שצח ד' קו: ק:) מדכתיב תלתא היום גצי מן שהוא צמקום פת ואפי' צחנו להשוותם לא נפיק צפירות כדפריש' דלא מהני גצי סוכה^(ב):
מהו

(א) [לעיל כו.], (ב) [ערוצין
כג.], (ג) [לעיל כו. וס.],
(ד) [לקמן מו. פסחים
קכ.], (ה) יומא עט:
(ו) [דף כו.], (ז) לעיל כו.,
(ח) ר"ה כח: (ט) יומא ג.,
(י) כו: ד"ה נטלו, (יא) [עיי'
חוס' יומא עט: ד"ה הא
כחצו יסוב כהן על זה,
וחוס' חולין קו. ד"ה מאי
לאן], (יב) ה"ה, (יג) [ועיי'
חוס' צרכות מט: ד"ה
איצע], (יד) סוף ה"ה,
(טו) [ועיי' חוס' פסחים
קז: ד"ה מיני].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מכאן
וכי תאכל מנות היה
ינא:

תורה אור השלם

א) מצינו לא יוכל
לתקן וחסרון לא יוכל
להתענות: וקדמת א. טו
ב) בראשון בארבעה
עשר יום תהיה בערב
האכלו מצת עד יום
האחד ועשרים תהיה
בערב: ושמות יב. יח

ליקוטי רש"י

בעין תדורו. כדכך
שהוא דר כל השנה ציימו
הזיקתו מורה להניח
דיתו ולדור כאן צסוכה
עם מנומיו וכלי חשמיו
ומנומיו וכו' [לעיל כו.].
תרגימא. ליפתן. אם
השלים י"ד סעודות
שאלם חייב לאכול צסוכה
לדני רצי אליעזר צמסכת
סוכה יומא עט:].

הגהות וצינונים

(א) חיבת צ"ל מיותרת
(מהרש"א רש"ש עיי"ש)
ועיין שניי נוסחאות
במשניות דפוס וילנא
בשם דק"ס: [צ' בכ"י
דביום טוב האחרון
(דק"ס): [ג' דיבור זה
שיך לעמוד הקודם
במשנה לפני ד"ה נטלו:
[ד' צ"ל השלמת (כ"ה
בתוס' הראשון, ב"פ
השלמי): [ה' לפנינו
בירושלמי הגירסא
למצוה הושווה (עיי'
במפרשים על
הירושלמי):

לעזי רש"י

פרוגנו"ש. פירוש ליפתן
(רש"י יומא ד' עט
ע"ג), כל דבר שאכל עם
הפת (ר"ה ג' נגעים פ"ג
מ"ג, ערוך ערך צשט),
שק"ק. פירוש
אפוטרופוס, פקיד (עיין
תרגום יונתן בראשית לט,
ד מ"א, לד, מ), כן משק
צית (עיין רש"י בראשית
טו, מ).

רבינו חננאל

נתנו לו אוכל פחות
מכביצה ואכלו חוץ
לסוכה במפה בלא נטילת
ידים ובלא ברכה דייקין
מינה הא כביצה בעיא
סוכה וקשיא לרב יוסף
דאמר ב' ג' לגימות היא
אכילת עראי שאוכלין חוץ
לסוכה ולאביי דאמר
כדאכיל בר בי רב ועייל
לכלה. ושנינן לעולם
אפי' כביצה לא בעיא
סוכה אלא דייקין מתני'
דקתני פחות מכביצה הא
כביצה בעי נטילת ידים
ובעי ברכה וקי"ל הכי:
מתני' ר' אליעזר אומר
י"ד סעודות חייב אדם
לאכול בסוכה אחת
ביום ואחת בלילה
וחכ"א אין לדבר
קצבה. אינו חייב אלא
[לילי] יו"ט הראשון בלבד
כרבי שמעון בן יהוצדק
דאמר נאמר חמשה עשר
בחג המצות אכילת מצה
ונאמר בחמשה עשר בחג
הסוכות ישיבה כעין דירה
מה חג המצות אכילת
[מצה] בלילה הראשון
חובה שנא' בערב תאכלו
מצות הכתוב קבעו חובה
אף בחג הסוכות ישיבה
כעין דירה (ה) באכילה
בסוכה מכאן ואילך רשות
דמצוה. ועוד א"ר
אליעזר מי שלא אכל
בלילי י"ט הראשון.
והא חייבי מחייב ליה
לאכול בכל יום ב' סעודות
והנה חייב בשאר הימים
וכ"ש בליל יו"ט הראשון.
א"ר אפי' חזר בו ר'
אליעזר ואסיקנא כי זו
השלמה במיני תרגימא
תניא ר' אליעזר אומר

חשב שלמה על ר"ח

(א) מ"ל דצ"ל דהיינו חלילה
צסוכה. צלילה הראשון חוצה
מכאן וכו'.

נ א מיי פ"ו מהלכות
סוכה הלכה טו סמג
עשין מג טו"ע א"ח סי'
תרגו סעף א:
נא ב מיי פ"ה מהלכות
סוכה הלכה כה סמג
עשין סס טו"ע א"ח סי'
תרגו סעף ב:
גב ג מיי פ"ה מהלכות
ת"ח הלכה ז:
גד ד מיי פ"ב מהל'
שבת הלכה ל סמג לאוין
סה טו"ע א"ח סי' שיג
סעף א:

רבינו חננאל

אין יוצאין מסוכה לסוכה
כו' וחכ"א יוצאין מסוכה
לסוכה [ועושין סוכה]
בחולו של מועד. ועוד
אמרו חכמים אע"פ
שאמרו אין אדם יוצא
בלולבו של חבירו אבל
יוצא הוא בסוכתו של
חבירו שנאמר כל האזרח
בישראל וגו' מלמד שכל
ישראל ראוין לישיב
בסוכה אחת והאי דכתיב
תעשה לך למעוטי גזולה
אבל שאולה כשרה היא:
ת"ר מעשה בר' אליעזר
ששבת בסוכת יוחנן בן
אלעאי הגיעה חמה בשפת
הסוכה א"ל מהו לפרוש
עליה סדין א"ל אין שבת
מישראל שלא העמיד
שופטים כו' הגיעה חמה
במרגלותיו של ר"א עמד
ר' יוחנן ופרס עליה סדין
הפשיל ר' אליעזר טליתו
יצא ואסיקנא שבת היתה
שלא היה ר' אליעזר יוצא
מביתו ברגל ולמה לא
השיבו מפני שלא אמר
דבר שלא שמע מרבו
מעולם ואמאי לא
פשיט ליה מדידיה דתנן
פקק החלון ר' אליעזר
אומר בזמן שתלוי
וקשור פוקקין בו דילמא

הגהות וצינונים

[א] הראויה ל"ג (שו"ת
משיב דבר סי' ל"ט):
[ב] נדצ"ל בסכת
כבקרא: [ג] צ"ל בסכת
(רש"י וכ"ה בדפוס):
[ד] שלא יאמרו התיר
את הדבר כ"ה בס"א
(גליין): [ה] צ"ל
דבדידה (גליין):
[ו] נדצ"ל בסכת
ובדפוס: בסוכת:
[ז] צ"ל ומדמריבין עי'
מהר"ם ורש"ל (גליין):
[ח] רש"ל מ"ז ועי' רש"א
(גליין):

כו: הישן תחת המטה

פרק שני

סוכה

[א] [לעיל ט.]. [ב] [לעיל
כג.]. [ג] [לקמן כט: ל.
לה. מ"א: פסחים ל"ח.
ד] [לקמן לא.]. [ה] [לעיל
ט.]. [ו] [רש"י לקמן לא.
ד"ה אבל, ו] [עין חוס'
פסחים קט. ד"ה שנאמר
ושמחת, ז] [ר"ה טו.].
[ח] [חוספ' פ"א ע"ש].
[ט] [יומא סו:]. [י] [לקמן
כ"ח.]. [יא] [נרכות כו: וסוף
מס' כלה ועי' מג"א סי'
קנו, ל] [שבת קכ"ה קלו:
עירובין מד.]. [מ] [ב"ב
צ"א.]. [נ] [לקמן מא ע"ב.

תורה אור השלם

א) חג הסוכות תעשה
לך שבועת ימים
ב) אספד
ומיקבד: [דברים פ"ג י"ג]
ב) ולקחתם לכם ביום
הראשון פרי עץ הדר
פפת תמר ונענף
עץ עבת וערבי נחל
ושמחתם לפני יי'
אלהיכם שבועת ימים:
[ויקרא כ"ב י"ג]
ג) בספת תשבו שבועת
ימים כל האזרח
בישראל וישבו בספת:
[ויקרא כ"ב י"ג]
ד) ונתתם הכסף בכל
אשר תאונה נפשך
בכסף ובצאן ובבין
ובשכר ובכל אשר
תשאלך נפשך ואכלת
שם לפני יי' אלהיך
ושמחת אתה וביתך:
[דברים י"ג י"ג]

ליקוטי רש"י

בחולו של מועד. אם
לא עשה מתחילה.
למעוטי גזולה. דענין
תעשה לך משלך [לעיל ט.].
שא שהפליגו. והפרישן
לדברים אחרים כאלו
המתכוין לדחות כשאינו
יודע להשיב אלא יודע
אלו לא אמר דבר שלא
שמע מרבו [יומא סו:].
פקק החלון. כגון
ארופת הגג [שבת קל"ז].
ותלוי. שאינו נגרר בארץ
שהחבל שהוא קשור בו
אינו מגיע לארץ. אין
פוקקין בו. דמיחוי
כמוסיף על הצנין [שם
קכ"ה]. דלמי לצונה
שמוסיף על סמימת הצנין
ואף על פי שערמי הוא
שהרי יחזור ויפתחו
[עירובין מד.].

מהו דתיבא כיון דנפלא אחריתי היא. יש ספרים שכתבו זהו
קמ"ל כיון (דצדדי' ¹⁰) קעביד איהי היא משמע לפי שזונה
אותה צאותן ענים: כל האזרח בישראל ישבו בסוכות ¹¹. משמע
סוכה אחת לכל ישראל שיצו זה זה אחר זה ואי אפשר שמהא

של כולם ללא מטי שזה פרוטה לכל
אחד אלא על ידי שאלה כך פירש
צקונט' ועל חנם דחק דכיון דכתב
לך למעוטי דשותפין משמע כדמוכח
בראשית הגו (חולין 77 קלו.) גבי
תרומה וחלה ופאה וטובה דקא חשיב
התם ואפי' אחריו נמי דכתיב ציה
לכס לשון רבים אמרינן ציש נוחלין
(צ"ג 77 קלו:) האחין שקנו אחריו
צתפוסת הצית ונטלו אחד מהם
ויאלו צו אם יכול לאוכלו כגון דאיכא
אחריו כיואלו צו לכל חד וחד יאלו
ואם לאו לא יאלו דלכס משמע שיהא
כולו שלו ולא מקמתו ולא דמי לצדדיכס
ועריסותיכס ותרומותיכס דפרק
ראשית הגו (חולין 77 קלו.) דשל
שותפין צכלל והא דכתיב לכס לשון
רבים משום דאיצטרי ליה למיכתב
ולקחתם לשון רבים דדרשינן פרק
לולב וערבה (לקמן 77 ג"ג.) שמהא
לקיחה לכל אחד ואחד (ומרצין ¹²)
סוכה אחת לכל ישראל שמע מינה

ללא וערבה (לקמן 77 ג"ג.) שמהא
לקיחה לכל אחד ואחד (ומרצין ¹²)
סוכה אחת לכל ישראל שמע מינה
דלא דרשי לך למעוטי שאולה ומוקמי
ליה למעוטי גזולה ומיהו קשה הא
גבי צניית מרצין דשותפין מדכתיב
צגדיהם וממעטינן שאולה מדכתיב
כסותך צפ' ראשית הגו (חולין 77
קלו.) וא"כ הכא נמי נידרוש הכי
ולפירוש הקונטרס ניחא דעל
כרחק יוצאין צשאולה מדמרצין סוכה
אחת לכל ישראל ומימה דלר' אליעזר
דצני סוכה שלכס אין שנים יוצאין
צסוכה א' לעולם ויהא צריך לכל צני
הצית סוכה לכל אחד וא' ושמה הוה
מרצי מדכתיב תשצו כעין מדורו
(שותפין ¹³) שיכולים ליצט יחד צסוכה
אחת ומה שנהגו כל הקהל לקנות
אחריו צשותפות לצאת צו דעתן
להקנות כל א' חלקו לחצירו צשעה
שהוא מצריך על מנת להחזיר דצצציל
צנשתתף צו לא גרע ממתנה על
מנת להחזיר דשמה מתנה ¹⁴:

מרצי מדכתיב תשצו כעין מדורו
(שותפין ¹³) שיכולים ליצט יחד צסוכה
אחת ומה שנהגו כל הקהל לקנות
אחריו צשותפות לצאת צו דעתן
להקנות כל א' חלקו לחצירו צשעה
שהוא מצריך על מנת להחזיר דצצציל
צנשתתף צו לא גרע ממתנה על
מנת להחזיר דשמה מתנה ¹⁴:
פקק החלון. פירשנו לעיל צפרק
קמ"א (77 טו:). גבי שכתו
ולא הצילו ספר תורה:
כל

ברבי אלעאי בקיסרי ואמרי לה בקיסריון והגיע חמה לסוכה אמר לו מהו
שאפרוש עליה סדין אמר לו אין לך כל שבט ושבט מישראל שלא
העמיד ממנו שופט הגיע חמה לחצי הסוכה אמר לו מהו שאפרוש עליה
סדין אמר לו אין לך כל שבט ושבט מישראל שלא יצאו ממנו נביאים
שבט יהודה ובנימין העמידו מלכים על פי נביאים הגיע חמה למרגלותיו של
ר' אליעזר נטל יוחנן סדין ופירש עליה הפשיל ר' אליעזר טליתו לאחוריו ויצא
¹⁵ לא מפני שהפליגו בדברים אלא מפני ¹⁶ שלא אמר דבר שלא ¹⁷ שמע מפני רבו
לעולם היכי עביד הכי והאמר ר' אליעזר אין יוצאין מסוכה לסוכה רגל אחר
הואי והאמר ר' אליעזר משבחה אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל שבת
הואי ותיפשוט ליה מדידיה דתנן ¹⁸ פקק החלון ר' אליעזר אומר בזמן שקשור
ותלוי פוקקין בו ואם לאו אין פוקקין בו ¹⁹ וחכמים אומרים בין כך ובין כך פוקקין
התם

מסוכה לסוכה ל¹⁰ ואין עושין סוכה
בחולו של מועד וחכמים אומרים ¹¹ יוצאין
מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של
מועד ושיון שאם נפלה שחוזר ובונה בחולו
של מועד מ"ט דר' אליעזר אמר קרא ¹² חג
הסוכות תעשה לך שבועת ימים עשה ¹³ סוכה
הראויה ¹⁴ לשבעה ורבנן הכי קאמר רחמנא
עשה סוכה בחג ושיון שאם נפלה שחוזר
ובונה אותה בחולו של מועד פשיטא מהו
דתיבא האי אחריתי היא ואינה לשבעה
קמ"ל תניא ר' אליעזר אומר כשם שאין
אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של
חג בלולבו של חבירו דכתיב ¹⁵ ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים
¹⁶ משלכם כך אין ¹⁷ אדם יוצא ידי חובתו
בסוכתו של חבירו דכתיב חג הסוכות
תעשה לך שבועת ימים משלך ¹⁸ וחכמים
אומרים אע"פ שאמרו אין אדם יוצא ידי
חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חבירו
אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו
דכתיב ¹⁹ כל האזרח בישראל ישבו בסוכות ²⁰
מלמד שכל ישראל ראויים לישיב בסוכה
אחת ורבנן האי לך מאי דרשי ביה מיבעי
ליה ²¹ למעוטי גזולה אבל שאולה כתיב כל
האזרח ור' אליעזר האי כל האזרח מאי
עביד ליה מיבעי ליה לגר שנתגייר בינתים
וקמן שנתגדל בינתים ורבנן כיון שאמרו
עושין סוכה בחולו של מועד לא אצטרך
קרא ²² ת"ר מעשה בר' אלעאי שהלך להקביל
פני ר' אליעזר רבו בלוד ברגל אמר לו אלעאי
אינך משובתי הרגל שהיה ר' אליעזר אומר
משבחה אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן
ברגל דכתיב ²³ ושמחת אתה ²⁴ וביתך איני
והאמר ר' יצחק ²⁵ מניין ²⁶ שחייב אדם להקביל
פני רבו ברגל שנא' ²⁷ מדוע את הולכת
אליו היום לא חדרש ולא שבת מכלל דבחדש
ושבת מוחייב איניש לאקבולי אפי רביה
לא קשיא הא דאזיל ואתי ביומיה הא דאזיל
ולא אתי ביומיה ת"ר ²⁸ מעשה בר' אליעזר
ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן

מסוכה לסוכה ל¹⁰ ואין עושין סוכה
בחולו של מועד וחכמים אומרים ¹¹ יוצאין
מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של
מועד ושיון שאם נפלה שחוזר ובונה בחולו
של מועד מ"ט דר' אליעזר אמר קרא ¹² חג
הסוכות תעשה לך שבועת ימים עשה ¹³ סוכה
הראויה ¹⁴ לשבעה ורבנן הכי קאמר רחמנא
עשה סוכה בחג ושיון שאם נפלה שחוזר
ובונה אותה בחולו של מועד פשיטא מהו
דתיבא האי אחריתי היא ואינה לשבעה
קמ"ל תניא ר' אליעזר אומר כשם שאין
אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של
חג בלולבו של חבירו דכתיב ¹⁵ ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים
¹⁶ משלכם כך אין ¹⁷ אדם יוצא ידי חובתו
בסוכתו של חבירו דכתיב חג הסוכות
תעשה לך שבועת ימים משלך ¹⁸ וחכמים
אומרים אע"פ שאמרו אין אדם יוצא ידי
חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חבירו
אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו
דכתיב ¹⁹ כל האזרח בישראל ישבו בסוכות ²⁰
מלמד שכל ישראל ראויים לישיב בסוכה
אחת ורבנן האי לך מאי דרשי ביה מיבעי
ליה ²¹ למעוטי גזולה אבל שאולה כתיב כל
האזרח ור' אליעזר האי כל האזרח מאי
עביד ליה מיבעי ליה לגר שנתגייר בינתים
וקמן שנתגדל בינתים ורבנן כיון שאמרו
עושין סוכה בחולו של מועד לא אצטרך
קרא ²² ת"ר מעשה בר' אלעאי שהלך להקביל
פני ר' אליעזר רבו בלוד ברגל אמר לו אלעאי
אינך משובתי הרגל שהיה ר' אליעזר אומר
משבחה אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן
ברגל דכתיב ²³ ושמחת אתה ²⁴ וביתך איני
והאמר ר' יצחק ²⁵ מניין ²⁶ שחייב אדם להקביל
פני רבו ברגל שנא' ²⁷ מדוע את הולכת
אליו היום לא חדרש ולא שבת מכלל דבחדש
ושבת מוחייב איניש לאקבולי אפי רביה
לא קשיא הא דאזיל ואתי ביומיה הא דאזיל
ולא אתי ביומיה ת"ר ²⁸ מעשה בר' אליעזר
ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן

מסוכה לסוכה ל¹⁰ ואין עושין סוכה
בחולו של מועד וחכמים אומרים ¹¹ יוצאין
מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של
מועד ושיון שאם נפלה שחוזר ובונה בחולו
של מועד מ"ט דר' אליעזר אמר קרא ¹² חג
הסוכות תעשה לך שבועת ימים עשה ¹³ סוכה
הראויה ¹⁴ לשבעה ורבנן הכי קאמר רחמנא
עשה סוכה בחג ושיון שאם נפלה שחוזר
ובונה אותה בחולו של מועד פשיטא מהו
דתיבא האי אחריתי היא ואינה לשבעה
קמ"ל תניא ר' אליעזר אומר כשם שאין
אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של
חג בלולבו של חבירו דכתיב ¹⁵ ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים
¹⁶ משלכם כך אין ¹⁷ אדם יוצא ידי חובתו
בסוכתו של חבירו דכתיב חג הסוכות
תעשה לך שבועת ימים משלך ¹⁸ וחכמים
אומרים אע"פ שאמרו אין אדם יוצא ידי
חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חבירו
אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו
דכתיב ¹⁹ כל האזרח בישראל ישבו בסוכות ²⁰
מלמד שכל ישראל ראויים לישיב בסוכה
אחת ורבנן האי לך מאי דרשי ביה מיבעי
ליה ²¹ למעוטי גזולה אבל שאולה כתיב כל
האזרח ור' אליעזר האי כל האזרח מאי
עביד ליה מיבעי ליה לגר שנתגייר בינתים
וקמן שנתגדל בינתים ורבנן כיון שאמרו
עושין סוכה בחולו של מועד לא אצטרך
קרא ²² ת"ר מעשה בר' אלעאי שהלך להקביל
פני ר' אליעזר רבו בלוד ברגל אמר לו אלעאי
אינך משובתי הרגל שהיה ר' אליעזר אומר
משבחה אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן
ברגל דכתיב ²³ ושמחת אתה ²⁴ וביתך איני
והאמר ר' יצחק ²⁵ מניין ²⁶ שחייב אדם להקביל
פני רבו ברגל שנא' ²⁷ מדוע את הולכת
אליו היום לא חדרש ולא שבת מכלל דבחדש
ושבת מוחייב איניש לאקבולי אפי רביה
לא קשיא הא דאזיל ואתי ביומיה הא דאזיל
ולא אתי ביומיה ת"ר ²⁸ מעשה בר' אליעזר
ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן

מסוכה לסוכה ל¹⁰ ואין עושין סוכה
בחולו של מועד וחכמים אומרים ¹¹ יוצאין
מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של
מועד ושיון שאם נפלה שחוזר ובונה בחולו
של מועד מ"ט דר' אליעזר אמר קרא ¹² חג
הסוכות תעשה לך שבועת ימים עשה ¹³ סוכה
הראויה ¹⁴ לשבעה ורבנן הכי קאמר רחמנא
עשה סוכה בחג ושיון שאם נפלה שחוזר
ובונה אותה בחולו של מועד פשיטא מהו
דתיבא האי אחריתי היא ואינה לשבעה
קמ"ל תניא ר' אליעזר אומר כשם שאין
אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של
חג בלולבו של חבירו דכתיב ¹⁵ ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים
¹⁶ משלכם כך אין ¹⁷ אדם יוצא ידי חובתו
בסוכתו של חבירו דכתיב חג הסוכות
תעשה לך שבועת ימים משלך ¹⁸ וחכמים
אומרים אע"פ שאמרו אין אדם יוצא ידי
חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חבירו
אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו
דכתיב ¹⁹ כל האזרח בישראל ישבו בסוכות ²⁰
מלמד שכל ישראל ראויים לישיב בסוכה
אחת ורבנן האי לך מאי דרשי ביה מיבעי
ליה ²¹ למעוטי גזולה אבל שאולה כתיב כל
האזרח ור' אליעזר האי כל האזרח מאי
עביד ליה מיבעי ליה לגר שנתגייר בינתים
וקמן שנתגדל בינתים ורבנן כיון שאמרו
עושין סוכה בחולו של מועד לא אצטרך
קרא ²² ת"ר מעשה בר' אלעאי שהלך להקביל
פני ר' אליעזר רבו בלוד ברגל אמר לו אלעאי
אינך משובתי הרגל שהיה ר' אליעזר אומר
משבחה אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן
ברגל דכתיב ²³ ושמחת אתה ²⁴ וביתך איני
והאמר ר' יצחק ²⁵ מניין ²⁶ שחייב אדם להקביל
פני רבו ברגל שנא' ²⁷ מדוע את הולכת
אליו היום לא חדרש ולא שבת מכלל דבחדש
ושבת מוחייב איניש לאקבולי אפי רביה
לא קשיא הא דאזיל ואתי ביומיה הא דאזיל
ולא אתי ביומיה ת"ר ²⁸ מעשה בר' אליעזר
ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן

מסוכה לסוכה ל¹⁰ ואין עושין סוכה
בחולו של מועד וחכמים אומרים ¹¹ יוצאין
מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של
מועד ושיון שאם נפלה שחוזר ובונה בחולו
של מועד מ"ט דר' אליעזר אמר קרא ¹² חג
הסוכות תעשה לך שבועת ימים עשה ¹³ סוכה
הראויה ¹⁴ לשבעה ורבנן הכי קאמר רחמנא
עשה סוכה בחג ושיון שאם נפלה שחוזר
ובונה אותה בחולו של מועד פשיטא מהו
דתיבא האי אחריתי היא ואינה לשבעה
קמ"ל תניא ר' אליעזר אומר כשם שאין
אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של
חג בלולבו של חבירו דכתיב ¹⁵ ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים
¹⁶ משלכם כך אין ¹⁷ אדם יוצא ידי חובתו
בסוכתו של חבירו דכתיב חג הסוכות
תעשה לך שבועת ימים משלך ¹⁸ וחכמים
אומרים אע"פ שאמרו אין אדם יוצא ידי
חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חבירו
אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו
דכתיב ¹⁹ כל האזרח בישראל ישבו בסוכות ²⁰
מלמד שכל ישראל ראויים לישיב בסוכה
אחת ורבנן האי לך מאי דרשי ביה מיבעי
ליה ²¹ למעוטי גזולה אבל שאולה כתיב כל
האזרח ור' אליעזר האי כל האזרח מאי
עביד ליה מיבעי ליה לגר שנתגייר בינתים
וקמן שנתגדל בינתים ורבנן כיון שאמרו
עושין סוכה בחולו של מועד לא אצטרך
קרא ²² ת"ר מעשה בר' אלעאי שהלך להקביל
פני ר' אליעזר רבו בלוד ברגל אמר לו אלעאי
אינך משובתי הרגל שהיה ר' אליעזר אומר
משבחה אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן
ברגל דכתיב ²³ ושמחת אתה ²⁴ וביתך איני
והאמר ר' יצחק ²⁵ מניין ²⁶ שחייב אדם להקביל
פני רבו ברגל שנא' ²⁷ מדוע את הולכת
אליו היום לא חדרש ולא שבת מכלל דבחדש
ושבת מוחייב איניש לאקבולי אפי רביה
לא קשיא הא דאזיל ואתי ביומיה הא דאזיל
ולא אתי ביומיה ת"ר ²⁸ מעשה בר' אליעזר
ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן

מסוכה לסוכה ל¹⁰ ואין עושין סוכה
בחולו של מועד וחכמים אומרים ¹¹ יוצאין
מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של
מועד ושיון שאם נפלה שחוזר ובונה בחולו
של מועד מ"ט דר' אליעזר אמר קרא ¹² חג
הסוכות תעשה לך שבועת ימים עשה ¹³ סוכה
הראויה ¹⁴ לשבעה ורבנן הכי קאמר רחמנא
עשה סוכה בחג ושיון שאם נפלה שחוזר
ובונה אותה בחולו של מועד פשיטא מהו
דתיבא האי אחריתי היא ואינה לשבעה
קמ"ל תניא ר' אליעזר אומר כשם שאין
אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של
חג בלולבו של חבירו דכתיב ¹⁵ ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים
¹⁶ משלכם כך אין ¹⁷ אדם יוצא ידי חובתו
בסוכתו של חבירו דכתיב חג הסוכות
תעשה לך שבועת ימים משלך ¹⁸ וחכמים
אומרים אע"פ שאמרו אין אדם יוצא ידי
חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חבירו
אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו
דכתיב ¹⁹ כל האזרח בישראל ישבו בסוכות ²⁰
מלמד שכל ישראל ראויים לישיב בסוכה
אחת ורבנן האי לך מאי דרשי ביה מיבעי
ליה ²¹ למעוטי גזולה אבל שאולה כתיב כל
האזרח ור' אליעזר האי כל האזרח מאי
עביד ליה מיבעי ליה לגר שנתגייר בינתים
וקמן שנתגדל בינתים ורבנן כיון שאמרו
עושין סוכה בחולו של מועד לא אצטרך
קרא ²² ת"ר מעשה בר' אלעאי שהלך להקביל
פני ר' אליעזר רבו בלוד ברגל אמר לו אלעאי
אינך משובתי הרגל שהיה ר' אליעזר אומר
משבחה אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן
ברגל דכתיב ²³ ושמחת אתה ²⁴ וביתך איני
והאמר ר' יצחק ²⁵ מניין ²⁶ שחייב אדם להקביל
פני רבו ברגל שנא' ²⁷ מדוע את הולכת
אליו היום לא חדרש ולא שבת מכלל דבחדש
ושבת מוחייב איניש לאקבולי אפי רביה
לא קשיא הא דאזיל ואתי ביומיה הא דאזיל
ולא אתי ביומיה ת"ר ²⁸ מעשה בר' אליעזר
ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן